

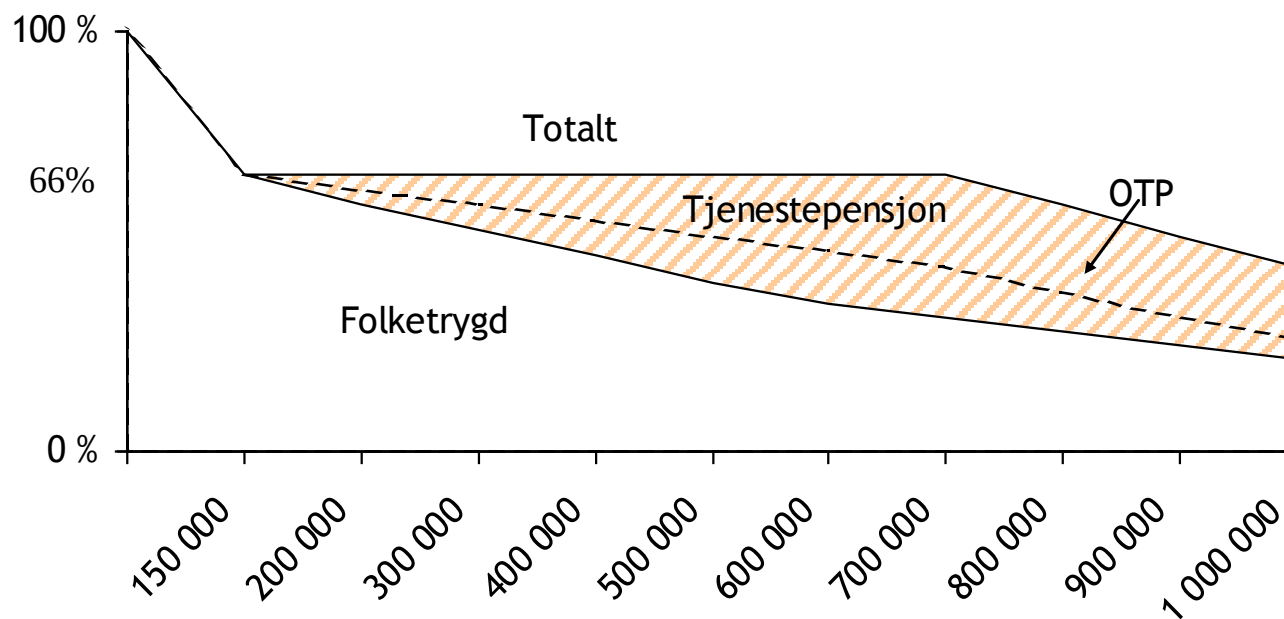

” 22 år etter-
det startet med AFP for
66 åringene — ny AFP fra
2010”

LO om tariffoppgjøret 2008

Pensjonsforum mai 2008

En skisse av pensjonssystemet -pensjonsalder 67år

Ingen tidligpensjonsordning før LO forhandlet fram

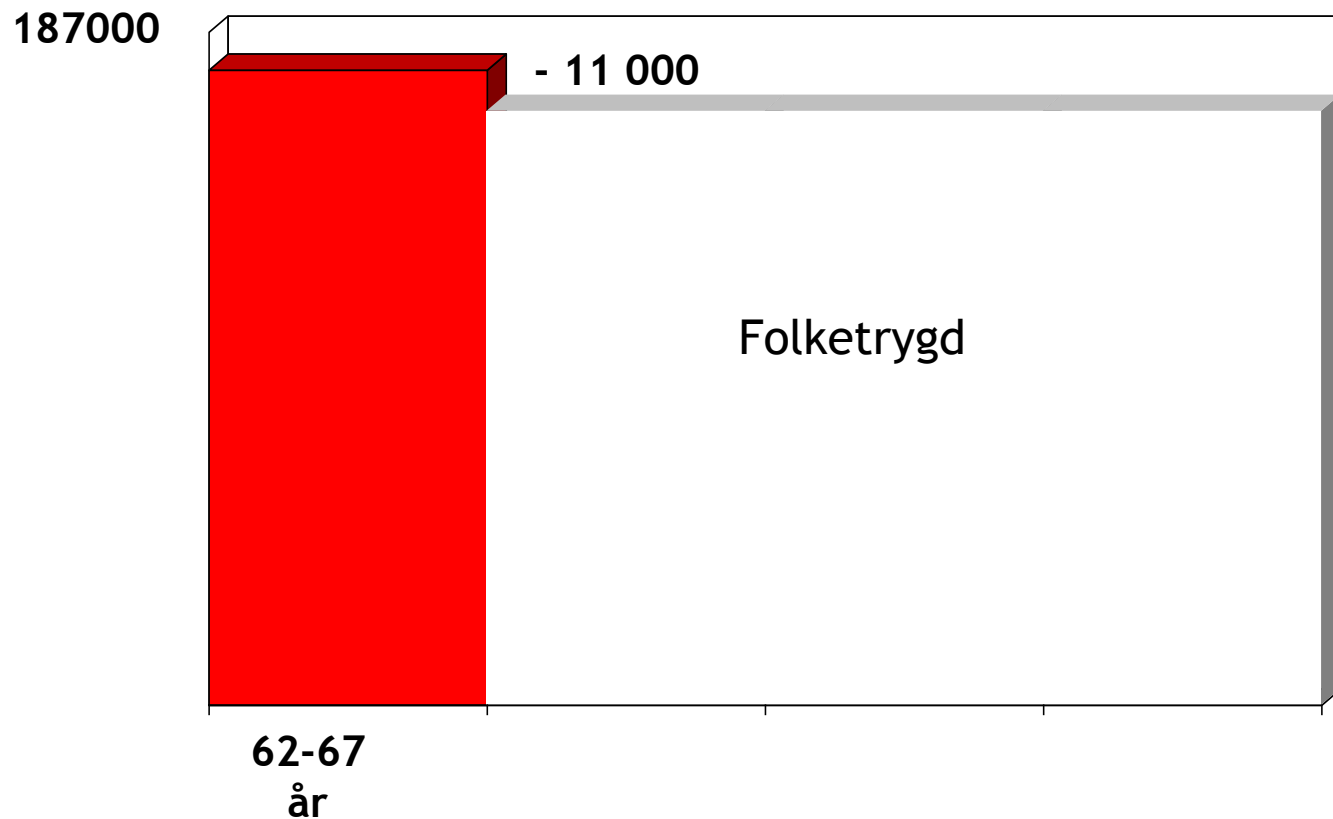
- 66 år i afp 1988
- 62 år i 1998

AFP foreslått avviklet av Pensjonskommissjonen i
2004:1

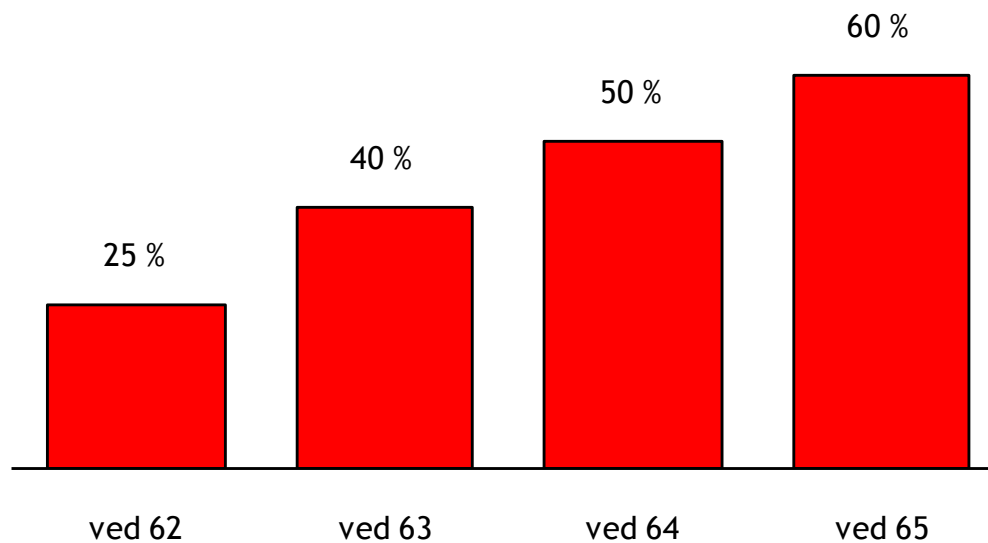
62- 67 år: AFP

Deretter overtar Folketrygden

Tariff 2008

62-åringene var LO s hovedutfordring, selv om de ikke er i flertall

Utgangen av 2005 i følge NAV

Tapet kunne bli betydelig

Pensjon ved uttak 62 år

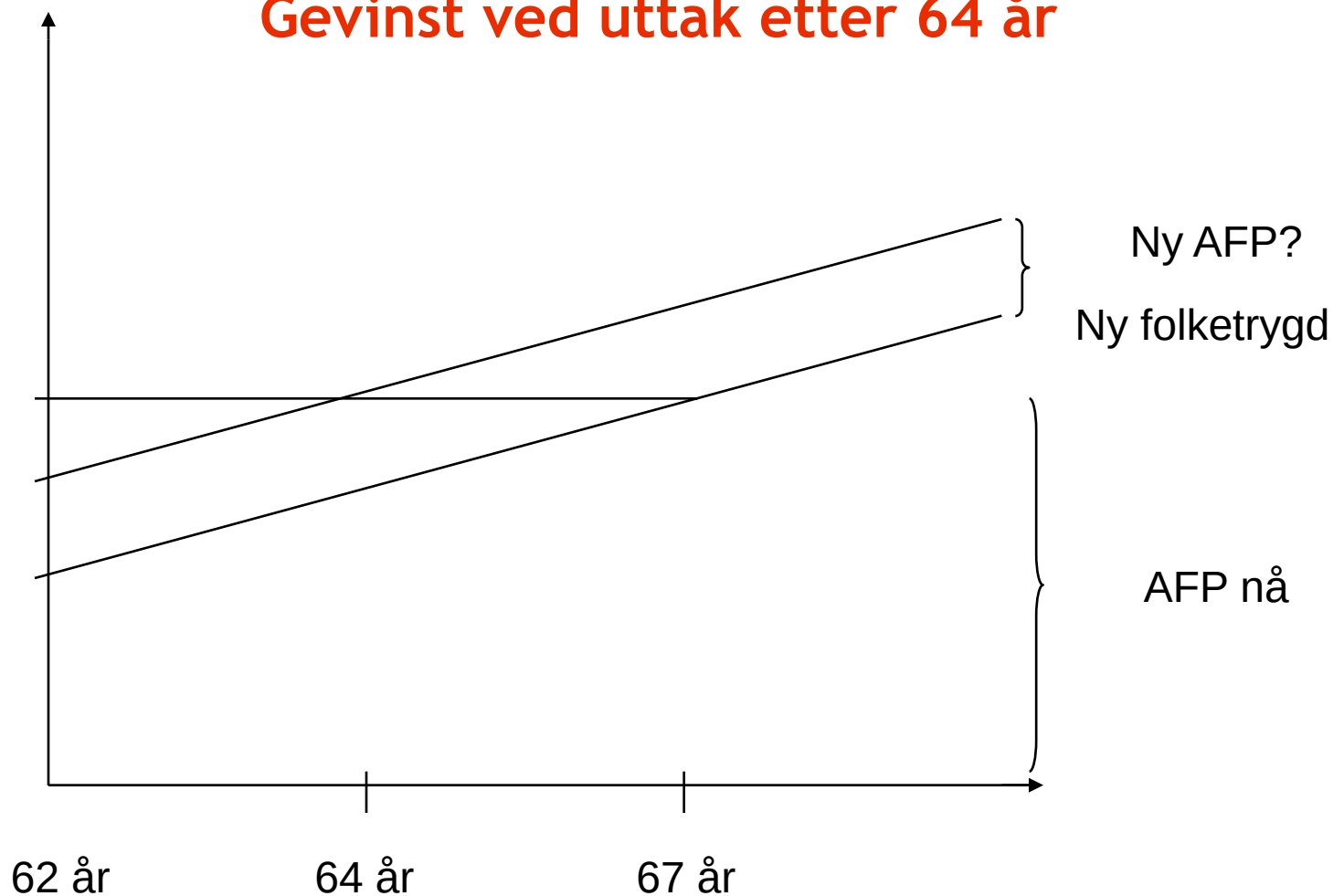
	62-66 år	67år-----	
Nå afp i 5 år	187 000	176 000	
AID og høringsnotat	168 000	157 000	
Tap fra 2010	19 000	19 000	

Basert på dagens folketrygd-regler.
Lønn 5 G 2007 327 000 kroner i 40 år

Tariff 2008

Andre lå bedre an Gevinst ved uttak etter 64 år

Og økende tap p.g.a levealdersjustering fra 2010

Pensjon ved uttak 62 år.

	62-66 år	67år-----	
Tap fra 2010	19 000	19 000	
Tap fra 2025	30 000	30 000	

Basert på dagens folketrygd-regler.
Lønn 5 G 2007 327 000 kroner i 40 år

Tariff 2008

MEKLINGSRESULTAT

- nivået for 62 år sikres i 2010, heves betydelig for andre
- levealdersjusteringen kompenseres helt til 2015, delvis til 2025
- avtakende virkning fram til 1962 årgangen
- evaluering av pensjonsdekningen i 2017
- pensjonsråd som skal følge utviklingen av arbeidsliv og pensjon
- mer helhetlig AFP-system som sikrer rettigheter ved jobbskifte

Regjeringens bidrag

- Halvert levealdersjustering i folketrygden 80 mrd til 2050 (til alle)
- Ekstra til AFP (skattefritt) 20 mrd
- Videreføring av tilskudd (øker fra 1 til 2 mrd. årlig)

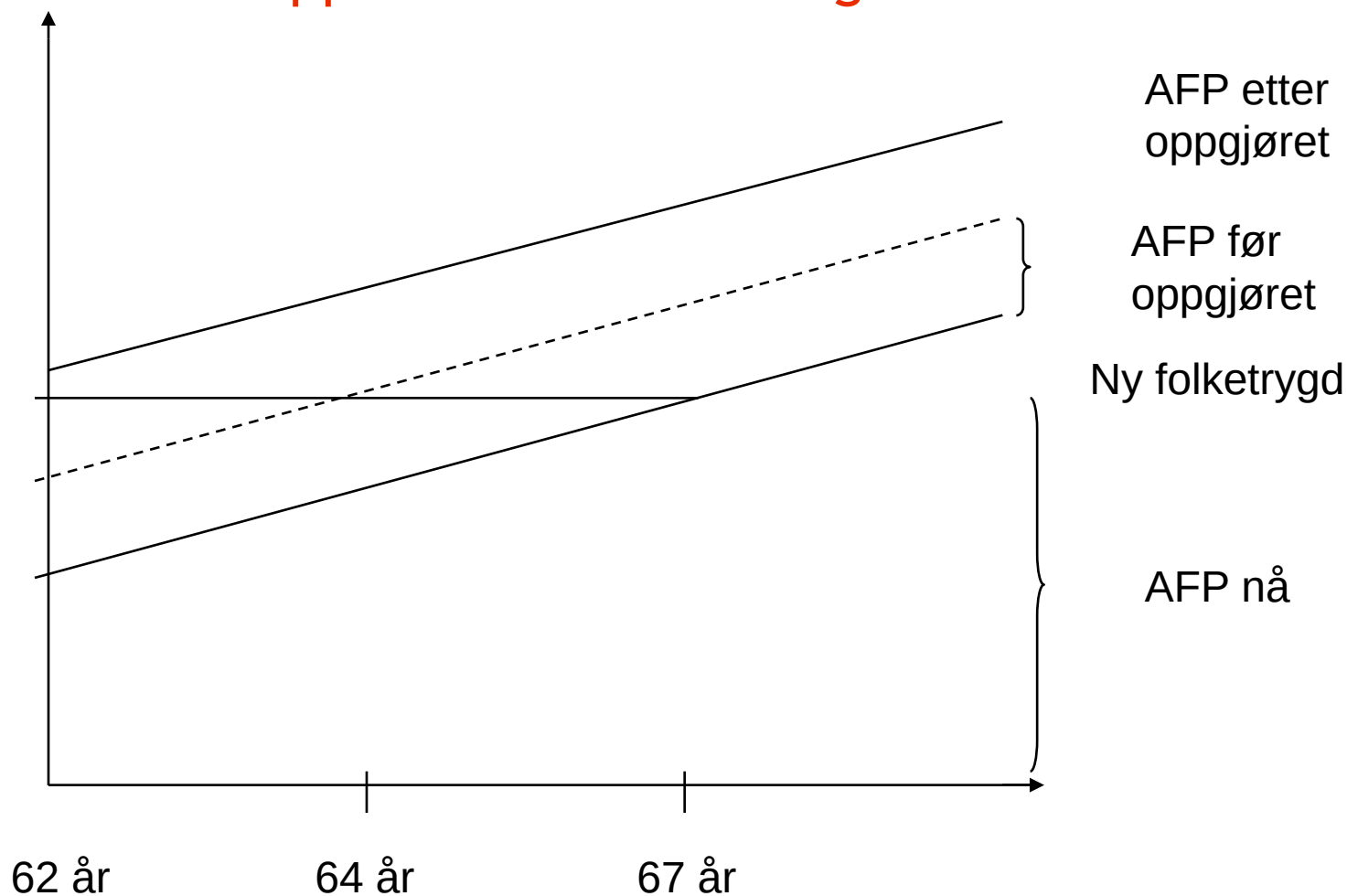
ARBEIDSGIVERS BIDRAG

- Videreføring av premie m.v 4 mrd nå
- Felles ordning i privat sektor, lettere bytte av jobb uten tap av rettighet
- Fond voksende til 30-40 mrd
- Evaluering i 2017 med tanke på mulig heving av ytelse

Ny AFP:

Dette oppnådde vi med full garanti fram til 2015

FORTSATT GOD FORDELINGSPROFIL

-lavere lønn, høyere pensjonsdekning

Pensjon i forhold til tidligere lønn*) ved uttak 62 år		
	Etter skatt	Før skatt
260 000	79%	62%
330 000	71%	57%
400 000	66%	55%

*For årene 62-66. 40 års opptjening. Lavere pensjon fra 67 år.
Høyere enn det tallene viser ved uttak fra 63 år og senere.

VIKTIG FOR KVINNER

- kjønnsnøytral premie og lik pensjon for kvinner og menn
(i motsetning til private tjenstepensjoner)

afp inngår i minstegrensen for tidliguttak, slik at like mange som før kan gå av ved 62 år

Minstegrensen senket for AFP-ere

Andel AFP-brukere som vil klare inntekstgrensen for å ta ut pensjon ved 62 år.

	Kvinner	Menn
2010	83,2 pst.	97,4 pst.
2025	98,7 pst	99,7 pst.

Beregning fra NAV

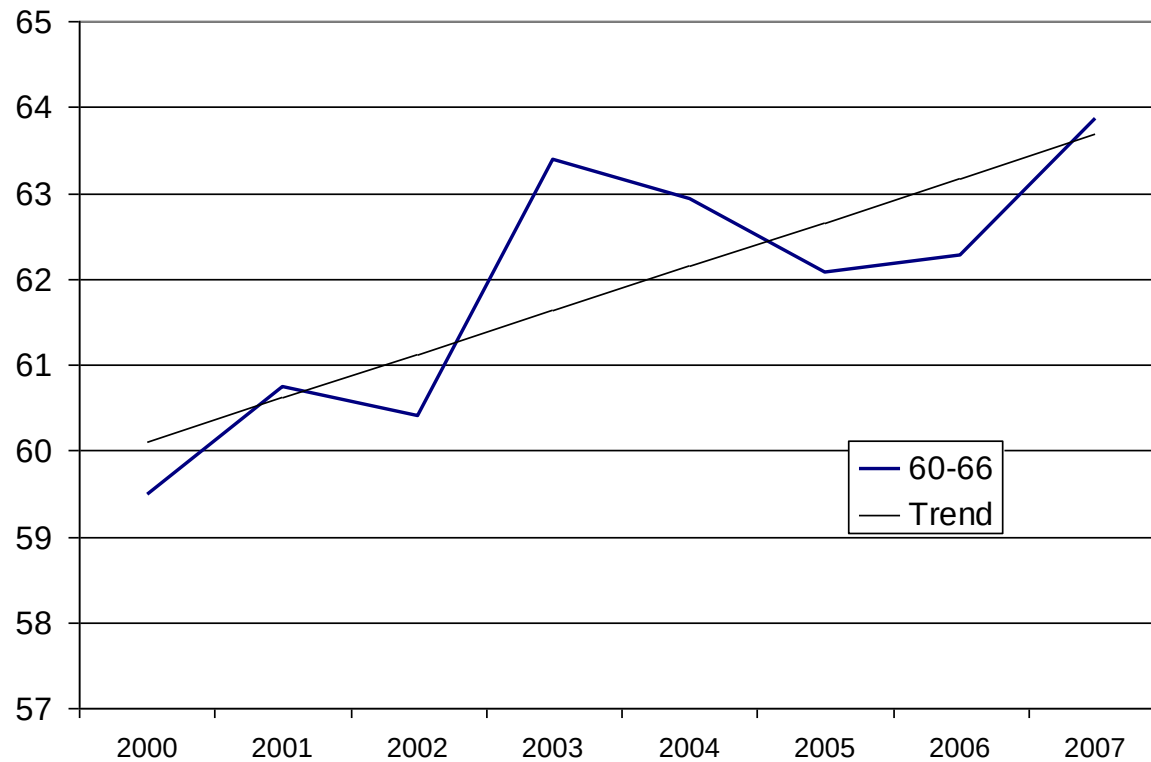
FRAM MOT 2025

- Innfasing av nye opptjeningsregler, pluss for mer enn 40 år
- 10 000 i pluss for alle gifte
- Evaluering i 2017

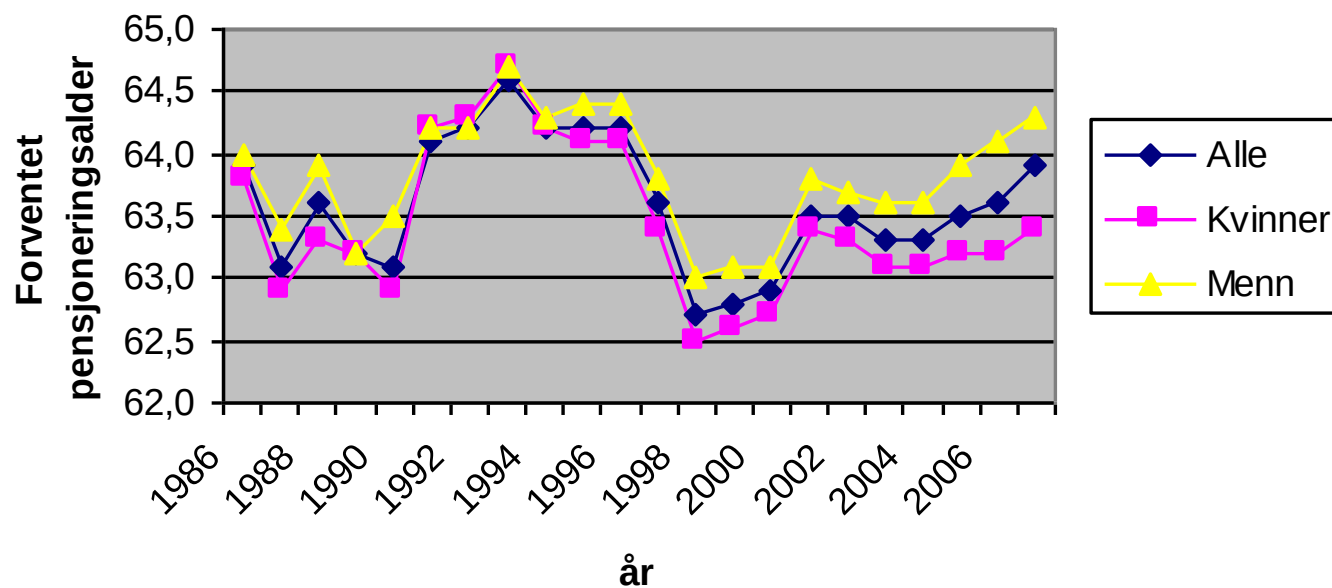
Mulighet i at deltakelsen er på vei opp

Sysselesettingsandeler 60-66 år, menn
Kilde SSB

Gjennomsnittelig ("forventet") pensjoneringsalder ved fylte 50 år

Kilde NAV

NAV-undersøkelse: **Flere vil stå i arbeid i nytt system**

- **”Regnestykker” som forutsetter uendret pensjonering med nytt system gir falsk bilde av framtida**
- En av tre vil velge å jobbe lenger enn før dersom pensjonens størrelse blir gjort avhengig av avgangsalder.
- Vil jobbe mellom ett og tre år lenger enn planlagt.
- 42 prosent av respondentene vil jobbe til fylte 67 år. (I dag 26 prosent)
- **Sju av ti vil jobbe lenger for å kompensere for økt levealder**
- **Dobbelt så mange vil kombinere pensjon og jobb når pensjonen ikke blir avkortet mot arbeidsinntekt**

DEN NYE AFP

- Fri adgang til arbeid ved siden av pensjon
- 19 200 kroner høyere før enn etter fylte 67 år
- Øker ved senere uttak, men ikke etter 70 år
- Virkning for pensjonsuttak fra 2010, ikke tidligere

-
- Tjenes opp med 0,314 pst. av årlig inntekt opp til 7,1 G
 - Opptjening stopper på 62 år
 - Utbetales til alle som er avtaledekket
 - Tilsvare 800 000 kr per medlem (gj.sn)

Svik mot ungdom?

- 66 år i 1988 - 62 år i 1998
- 2004: Pensjonskommisjonen: nei til AFP-bidrag
- Videreføring av statlig bidrag i Jagland-brev begrenset til 2007 – forlenget til 2010
- Nå: AFP sikret i med statlig bidrag uten tidsbegrensning
- Nivå sikret ut 2015 og delvis videre
- Avtalen har virkning på statsbudsjettet fram til 2050- har vi noensinne inngått en mer langsiktig avtale?
- Resten er opp til framtidige oppgjør – 5 nye hovedoppgjør før evalueringen og en reallønnsvekst på 2 pst i året å ta av
- Blir mulighet til lengre karrierer og opptjening–evaluering i 2017
- Grunn til bekymring?

